

Monumentnummer*: 511795

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **28 januari 2002**
Kadaster deel/nr **82680/157**

Woonplaats* **Nieuwersluis** Gemeente* **Stichtse Vecht** Provincie* **Utrecht**

Locatiennaam **Nieuwersluis** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Loenen	B			1051
Loenen	B			956
Loenen	B			376
Loenen	B			373
Loenen	B			364
Loenen	B			375
Loenen	B			845
Loenen	B			1050
Loenen	B			1049

Omschrijving**

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats. De historische aanleg van VreedenHoff omvat, sinds het ontstaan in de 17de eeuw, een langgerekt perceel tussen de Rijksstraatweg en het Amsterdamsrijnkanaal en een overtuin aan de Vecht. De overtuin met jaagpad is in 1919 bij de aangrenzende buitenplaats Middenhoek gevoegd, evenals een strook met het koetshuis aan de noordzijde die in 1841 bij Middenhoek is opgenomen. De rechthoekige structuur van de aanleg is te onderscheiden in een weilandendeel en een parkdeel in vroege landschapstijl uit ca.1800 (vergelijk Gijsbert van Laar). Het parkdeel is van oudsher op te

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

splitsen in oostelijk en westelijk deel, waarbij de grens wordt gevormd door een dwarswetering in de noord-zuid richting, de Stichtse wetering (zie Nieuwe Kaart van Loenen, ca.1726). Het oostelijke deel concentreert zich rondom het huis en kent een aanleg in landschapsstijl met formele en neoformele elementen. De neoformele elementen zijn door de tuinarchitect en firma Copijn in twee fasen, 1909 en 1937-1938, aangebracht. Het westelijke deel heeft meer het karakter van een parkbos met een onregelmatige gevormde vijverpartij waarin een eiland is gelegen. De hoofdas vanaf de noordoostzijde naar de zuidwestzijde bepaalt de ruimtelijke opbouw van de buitenplaats en wordt gevormd door de volgende elementen: het toegangshek, gazon, huis, de T-vormige vijver en het zicht over de in landschapsstijl aangelegde vijver. De as werd oorspronkelijk afgesloten door een colonnade, waarvan de funderingsresten opgegraven zijn. Vanaf deze colonnade liepen vergezichten in westwaartse richting over de weilanden. De omgeving rondom het huis is in landschapsstijl ingericht met paden, veel solitaire bomen en de beschoeide T-vormige vijver, die in oorsprong dateert van de formele aanleg en rond 1800 is voorzien van een gebogen oeververloop. Voor het huis ligt een hoefijzervormig verdiept gazon met rozenperken langs de randen en in het midden een achttiende-eeuwse zonnewijzer op een gedecoreerde hardstenen sokkel met een koperen bovenwerk. De zonnewijzer is in ca.1980 aangekocht en om deze reden voor de bescherming van ondergeschikt belang. Het hoefijzervormige gazon is door Copijn in 1909 gerealiseerd in plaats van een verhoogd ronde grasveld zoals op de litho van Lutgers te zien is. Aan weerszijden van het middendeel grasparterres met enkele solitaire bomen (Bruine beuk en lindebomen met hoog aangezette trommels). De linkerkant wordt afgesloten door een beplantingsstrook van de firma Copijn uit 1937 met heesters en coniferen. Het huis wordt in gesloten door dichte, groene coulissen dit in tegenstelling tot het vrije zicht over het gazon en het transparante karakter aan weerszijden daarvan. Achter het huis heeft Copijn in 1909 een rechthoekig grasveld met rozenperken aangebracht in plaats van ronde borders. Over het grasveld loopt een zichtas over de twee vijverpartijen naar de achterliggende weilanden. Het zicht naar het parkbos wordt gemarkeerd door twee treurwilgen die symmetrisch langs de hoofdas zijn gesitueerd. Langs de T-vormige vijver staan twee symmetrisch geplante beuken. Aan de zuidzijde van deze vijver is een deel met reliëf waarop Copijn ronde borders met sierheesters en coniferen heeft aangeplant. Door het hoogteverschil en de verschillende beplantingen wordt een gevarieerde indruk gewekt. Aan de noordzijde van de aanleg is een randstrook met verschillende heesters, langs de zuidrand ligt een eikenlaan en een Rododendronstrook waarachter zich de moestuin bevindt. De moestuin is vanaf ca.1758 op deze plaats gesitueerd. Het parkbos wordt doorkruist door een slingerend patroon van lanen rondom de onregelmatig gevormde vijverpartij met eiland. Door de gebogen paden en de onregelmatige vorm de vijverpartij wordt de onbegrensde van het parkbos gesuggereerd en tevens biedt de aanleg verassende perspectieven. Op het eiland staan enkele solitaire bomen waaronder drie Bruine Beuken. Een markant zichtpunt langs de vijver is een Taxus, die de dieptewerking versterkt. Vanuit het parkbos, met name vanaf de oost- en zuidrand, lopen verschillende zichten over de weilanden. Ten noorden en ten zuiden van het parkbos loopt een rechte eikenlaan. De noordelijke laan liep oorspronkelijk door tot aan de Rijksstraatweg en werd gebruikt om het vee naar de weilanden te leiden.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats van algemeen belang: - vanwege de ouderdom; - vanwege de gaafheid van het vroeg 19de-eeuwse park in landschapsstijl waarbij enkele elementen uit de 18de-eeuwse formele aanleg zijn behouden zoals de T-vormige vijver; - vanwege de toegevoegde elementen van tuinarchitect/firma Copijn uit het begin van de 20ste eeuw met aanplant van heesters en coniferen; - vanwege het belang van de aanleg voor de geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur; - vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument